

TERVEZŐI SZAKVÉLEMÉNY

Budapest IX.-XI. ker. Petőfi híd világításkorszerűsítéshez szükséges alapadatok meghatározása

Megbízó:

Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.

A szakvéleményt készítette:

.....
Dobó Zoltán
villasmérnök
kamarai szám:01-10676; (EN-T; V-T)

Pécel, 2016. február 05.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Előzmények, általános adatok	3
2. A Petőfi híd kialakítása	3
3. A meglévő közvilágítási berendezések a Petőfi hídon	3
3.1. A meglévő berendezések összegzése, energiafogyasztása, működtetése:	4
4. A világítási helyzetek és világítási osztályok meghatározása	4
5. Tervezői javaslat	6
6. Szakmai javaslat az alkalmazandó LED fényforrású világítótestre, különös tekintettel a fokozott rezgésállósági követelményre	6

Melléklet:

- Felmérési leltár
- Megvilágítás mérési jegyzőkönyvek

1. Előzmények, általános adatok

A **Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft.** (1203 Budapest, Csepeli átjáró 1-3.) 2016. januárjában pályázatot írt ki a Budapest IX.-XI. ker. Petőfi híd közvilágítás korszerűsítés előkészítéséhez kapcsolódó tervezői szakvélemény elkészítésére. A pályázatot Társaságunk (**PRO-MAX TWIN Bt. 2119 Pécel, Mihály Dénes u. 13.**) nyerte.

A feladatunk:

- a későbbi világítástervezéshez szükséges helyszíni paraméterek pontos meghatározása helyszíni felméréssel (a számításhoz szükséges elrendezések meghatározása)
- a helyszíni felmérés eredményét rajzon és leltár formájában dokumentálni
- helyszíni megvilágítás mérés a hídon és a rávezető útszakaszokon. A mérési eredményekről jegyzőkönyv készítése.
- az MSZ EN 13201 szabvány szerinti világítási helyzetek és világítási osztály meghatározása, figyelembe véve a híd és a rávezető utak jelenlegi megvilágítását
- a meghatározott világítási osztályhoz hozzárendelt világítástechnikai paraméterek megadása
- szakmai javaslat az alkalmazandó LED fényforrású világítótestre vonatkozólag, különös tekintettel a fokozott rezgésállósági követelményre.

A feladatkiírásnak megfelelően elvégeztük a teljes felmérési terület bejárását, a közvilágítási berendezések tételes leltározását, a közlekedési területek pontos geometriai meghatározását.

2. A Petőfi híd kialakítása

A Petőfi híd teljes szélessége 25,60m, mely irányonként 2,60m széles járdából, 2 forgalmi sávból (7,25m széles) és villamos vágányból áll. A járdákon gyalogos és kerékpáros forgalom is bonyolódik.

Az út- és járdaburkolat, valamint a vágányzóna aszfalt, mely jó állapotú.

3. A meglévő közvilágítási berendezések a Petőfi hídon

A Petőfi hídon a közvilágítási berendezések az úttest szélétől 0,80m távolságra vannak. A berendezések 11,0m fénypontmagasságú erősített acéloszlopok, melyeken egyágú lámpakarok vannak. A lámpakarokon Tungsram-Schröder ONYX3 típusú

lámpatestek üzemelnek 250W-os nagynyomású nátrium fényforrással. Az oszlopok átlagos osztása 26,0m. A közvilágítási berendezések tartják a 4-es 6-os villamos felsővezetékét is.

A meglévő közvilágítási berendezések adatai:

Lámpatest típus	Lámpatestek tartószerkezete	Lámpatest oszloponként (db)	Fényforrás névleges teljesítménye (W)	Fényforrás beépített teljesítménye (W)	Elrendezés
ONYX3	VÁT-H7 szerinti E11 típ. oszlop és G11 típ. kar	1	250	280	Kétoldalas szemközti

A Petőfi hídon található közvilágítási berendezések adatait ill. az út paramétereit a szakvéleményhez csatolt helyszínrajzon feltüntettük (R-01).

3.1. A meglévő berendezések összegzése, energiafogyasztása, működtetése:

Meglévő lámpatest darabszám:

ONYX3 - 250W Na – **34db**

Beépített teljesítmény:

34db x 280W = 9520W = **9,52kW**

Üzem mód: egészéjjeles fővárosi, HF-vevő vezérléssel

4. A világítási helyzetek és világítási osztályok meghatározása

4.1. A világítástechnikai követelmények meghatározása a Petőfi híd útpályájára

Az MSZ EN 13201-2:2004 „Útvilágítás” című szabvány előírásai alapján a Petőfi híd a B1 világítási helyzet kategóriába tartozik, és az ME2 világítási osztályba sorolható. A világítástechnikai számításokhoz használt alapadatok az MSZ EN 13201 szabványsorozat szerint:

A fő úthasználó:	gépjárművek
Egyéb megengedett úthasználók:	-
Kizárt úthasználók:	lassú járművek, kerékpárosok, gyalogosok
A fő úthasználó jellemző sebessége:	közepes (60km/h > v > 30 km/h)

Fentiek alapján a világítási helyzet a **B1**.

A tervezett létesítmény világítási osztály kiválasztásához használt adatok:

Időjárás jellemző típusa:	száraz
Geometriai forgalomcsillapítás:	nincs
Kereszteződések sűrűsége:	$\geq 3 / \text{km}$
A vezetési feladat nehézsége:	a normálnál nagyobb
Forgalomsűrűség:	> 7000

Fentiek alapján a választott világítási osztály **ME3c**, melyet a korrekciós szempontok alapján korrigálni kell.

Korrekciós szempontok:

Konfliktusterület:	nincs
Látótér bonyolultsága:	normális
Parkoló járművek:	nincsenek
Környezet világossága:	nagy

A korrekció figyelembevételével meghatározott világítási osztály: **ME3c**.

A Petőfi híd kiemelt útvonal szerepét tölti be a fővárosi közlekedésben, a forgalomsűrűség jelentősen meghaladja a 7000 jármű/nap-ot, ezért a Petőfi hidat **ME2 (CE2)** osztályba soroltuk.

A szabvány szerinti ME2 világítási osztály összhangban van Budapest Világítási Mestertervével. A mesterterv szerint a Petőfi híd a BM2 világítási osztályba tartozik, melynek előírásai megegyeznek az MSZ EN 13201 sz. ME2 (CE2) világítási osztály előírásaival.

A hídra felvezető utak (a Nagykörút ill. az Irinyi J. utca) meglévő megvilágítását (kb. 2 cd/m^2 ill. 30-33lux) és a mesterterv felültervezési lehetőségét figyelembe véve **a Petőfi hídon az ME2 (CE2) világítási osztály 30%-kal növelt előírásait javasoljuk megvalósítani.**

A világítástechnikai előírások:

	szabvány	tervezett
	ME2	
- átlagos fénysűrűség minimum (Lm):	1,5 cd/m ²	1,95 cd/m ²
- a fénysűrűség egyenletessége minimum (U0):	0,4	0,4
- a fénysűrűség hosszegyenletessége minimum (UL):	0,7	0,7
- a küszöbérték-növekmény maximum (TI):	10 %	10%
- környezeti hányados:	0,5	0,5

	szabvány	tervezett
	CE2	
- átlagos megvilágítás minimum (Em):	20 lux	26lux
- a megvilágítás horizontális egyenletessége minimum (U0):	0,4	0,4

4.2. A világítástechnikai követelmények meghatározása a járdára és kerékpárútra

A járda és kerékpárút az MSZ EN 13201-2:2004 „Útvilágítás” című szabvány szerint a **C1 világítási helyzet** kategóriába tartoznak, és az **S3 világítási osztályba** sorolhatóak.

A szabvány világítástechnikai előírásai az S3 világítási osztályra:

átlagos megvilágítás karbantartási értéke (E_m):	7,5 lux
a megvilágítás legkisebb értéke (E_{min}):	1,5

5. Tervezői javaslat

Az oszlopokban javasoljuk a korszerűsítéssel összhangban a régi PVV gyártmányú, „KO” típusú szerelvénylapok és felszálló vezetékek cseréjét korszerű GURO szerelvénydobozra, valamint a felszálló vezetéket NYY-J 3x2,5mm² vezetékre.

6. Szakmai javaslat az alkalmazandó LED fényforrású világítótestre, különös tekintettel a fokozott rezgésállósági követelményre

A Petőfi hídon a nagy forgalom hatására, valamint amiatt, hogy a közvilágítási oszlopok tartják a villamos felsővezetékét az oszlopok és ez által a lámpatestek is fokozott rezgéseknek vannak kitéve. A LED-es lámpatestek kiválasztásánál ezeket figyelembe kell venni a következő módokon:

- a lámpatest rögzítési rendszerének megfelelő statikai szilárdsággal kell rendelkeznie. Ehhez a lámpatestet megfelelő számú rögzítő csavarral szükséges felszerelni.
- valamennyi belső alkatrészhez speciális csavarrögzítőt kell használni. Karbantartható vagy javítható alkatrészekhez bontható, egyéb szerelvényekhez nem bontható rögzítéseket kell alkalmazni.
- valamennyi vezetékét úgy kell hurokmentesen elhelyezni és rögzíteni, hogy összekötve ne tudjon rázkódni. A rázkódás vezetéktörést okozhat a sorkapcsoknál. A hajlékony vezetékeket érvég hüvelyekkel kell ellátni.
- a lámpatestet olyan zárószerkezettel kell ellátni, amelynél a véletlen kinyílás nem fordulhat elő.

Pécel, 2016. február 05.

MELLÉKLETEK

FELMÉRÉSI LELTÁR

Oszlop jelölés	Lámpatest típus	Lámpatestek helyzete	Lámpatest (db)	Fényforrás névleges teljesítménye (W)	Fényforrás beépített teljesítménye (W)	Lámpatestek össz beépített teljesítménye (W)	Elrendezés
É1-É17	ONYX3	VÁT-H7 G11 kar	17	250	280	4760	Kétoldalas szemközi
D1-D17	ONYX3	VÁT-H7 G11 kar	17	250	280	4760	Kétoldalas szemközi
Mindösszesen:			34	Mindösszesen:		9520	

Egyoldali úttest szélessége [m]	Forgalmi sávok száma	Sávszélesség (méter)			Osztástávolság [m]	Fénypont-magasság [m]	Hajlásszög [fok]
		Aszfaltos út	Vágány zóna	Aszfaltos járda			
7,2	2	3,6	5,9	2,85	26	11	5

Oszlop útszegély távolság [m]	Ráhajlás (lámpatest pozíció)	Járda		Út		Petőfi híd	Út
		Világítási helyzet	Világítási osztály	Világítási helyzet	Világítási osztály	Budapest Világítási Mesterterve alapján	TERVEZETT
1,15	-0,15	C1	S3	B1	ME2	BM2	ME2+30%